TARTU ÜLIKOOL
Eesti mereinstituut
1632

Anti Nööp
Hiiu valla elanik

Teie 14.03.2017

Meie 15.06.2017

VASTUSKIRI

Loode-Eesti rannikumere tuulepargi keskkonnamõju hindamine

Täname Teid esitatud kommentaaride eest Loode-Eesti rannikumere tuulepargi keskkonnamõju hindamise aruandele (Teie e-kiri 14.03.2017).

Esitame käesolevaga Teile vastuse kirjas püstitatud teemade osas.

1. Perioodiliste hoolduste teostamine. Meretuulikute eluiga on analoogselt maismaa tuulikutele samuti kuni 20 aastat. Hooldus toimub vastavalt tuulikutootja hooldusgraafikule. Nelja Energia AS kõik tuulikud on kindlustatud.
2. Lammutusega seotud küsimused. Nelja Energia AS-le antava hoonestusloa puhul on tegu tähtajalise õigusega avaliku veekogu ehk riigi maa koormamiseks ehitistega. Veeseaduse kohaselt on hoonestusloa omaja kohustatud hoonestusloa kehtivuse lõppemisel hoonestusloa oluliseks osaks oleva ehitise avalikust veekogust eemaldama, kui hoonestusloa tingimustes ei ole määratud teisiti. Kui ehitist määratud tähtpäevaks ei eemaldata, korraldab Tehnilise Järelevalve Amet ehitise avalikust veekogust eemaldamise asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras. Vastav tingimus kirjutatakse sisse ka hoonestusloa andmise otsusesse. Nn „lammutamise fond" tekib riigil juba hoonestusloa kehtivuse esimesel aastal.
   Hoonestusluba on tasuline ja meretuulepargi omanik peab riigile maksma iga-aastast tasu. Loode-Eesti meretuulepargi eest igal aastal riigile tasutav hoonestustasu summa on ligikaudu 15 miljonit eurot. Et meretuulepargis tulevad kasutusele gravitatsioonvundamendid, siis on neid lihtne täielikult eemaldada ja umbes saja tuuliku eemaldamine koos vundamentidega maksab samuti 15 miljonit eurot. Seega võib väita, et kui tuulepargi omanik on tasunud esimese aasta hoonestustasu, on riigil fond lammutamiseks olemas.
3. Kaablite süvistamine merepõhja. Kaablite elektromagnetväljade negatiivse mõju leevendamiseks on kaks võimalust: kaablite matmine mere põhja ja selliste kaablitüüpide kasutamine, mille magnetväljade emissioon on minimaalne.
   Esimest varianti pole Eestis kõikjal võimalik rakendada, sest mere põhi on mitmes piirkonnas kõvapõhjaline ning kaabli matmiseks teostatav lisapuurimine või -süvendamine keskkonnaaspektist vaadatuna ei ole mõistlik.
   Seega võiks kasutatavad kaablid avamere tuulepargis eelistatult olla vahelduva vooluga ja kolmetuumalised. Nii väheneb magnetväljade emissioon, sest tuumakonduktorite vahel on lühike vahemaa. Keskkonnamõju vaatepunktist on sellise kaabli konstruktsioon kindlasti

eelistatuim. Juhul kui mandriga ühendamiseks otsustatakse siiski kasutada kolme eraldi kaablit, siis peaksid need kaablid kindlasti asetsema üksteise vahetus läheduses, et vähendada nendest tulenevaid magnetvälju. Tuulikute omavahel ühendamiseks kasutatakse tavaliselt ainult ühte kolmetuumalist kaablit, mis on keskkonnamõju seisukohalt aktsepteeritav.

4. Paigaldamisel heljumi levik. Mõju hindamisel heljumi levikule on arvestatud hoovuste liikumisega, vt KMH aruande ptk 5.2.3 Mõju heljumi levikule.
5. Veealune müra. KMH aruande ptk-s 5.5.1.1 Avamere tuulepargiga seotud müra mõju kaladele on veealuse müra levikut käsitletud põhjalikult. Ptk-s 5.7 Mõju mereimetajatele on samuti käsitletud veealuse müra levikuga seotud aspekte. Lähimatele mereimetajate elupaikadele müra olulist negatiivset mõju ei avalda.
6. Infraheli. KMH aruande ptk 5.11.1.1 Infraheli toob välja infraheli leviku mõjud Hiiumaa rannikuni. Varem teostatud uuringute ja mõõtmiste alusel saab väita, et elektrituulikutest põhjustatud infraheli jääb allapoole inimese kuulmis- ja tajumisläve. Tuulikute poolt emiteeritud infraheli on samas suurusjärgus looduslike nähtuste poolt tekitatud tasemetega. Sellest tulenevalt kavandatava meretuulepargi poolt tekitatav infraheli ei oma olulist negatiivset mõju inimese tervisele ja heaolule.
7. Eelisaktsiad. Hiiu valla elanikel ja vallas tegutsevatel energiaühistutel on võimalus omandada eelisaktsiaid, -võlakirju maksimaalselt 17 000 000 euro väärtuses, fikseeritud aastatuluga 15%. Eeltoodu tagab, et investeerides tuuleparki saadakse läbi investeeringu tasuta elekter.
   Täpsemalt saab lugeda: http://hiiumeretuulepark.ee/kkkblogi/kas-tasuta-elekter-on-olemas
8. Kogukonna hüve suurus. Viies Eesti kohalikus omavalitsuses, kus Nelja Energia AS'l on tuulepargid, on loodud mittetulundusühingud – Viru-Nigula valla toetusgrupp , Hanila valla toetusgrupp MTÜ, Noarootsi Tuuleenergia MTÜ, Aseri Tuul MTÜ ning Paldiski linna toetusgrupp MTÜ, mille eesmärgiks on tuuleenergia toodangust saadud tulu abil edendada valla majanduslikku, keskkonnaalast, kultuurilist ja sotsiaalset arengut. Eeltoodud piirkondades annetavad tuulepargid nimetatud ühingutele samuti 0,32 eurot iga toodetud elektrienergia MWh kohta.

Lugupidamisega

\allkirjastatud digitaalselt

Hendrik Puhkim
KMH juhtekspert
TÜ Eesti mereinstituut

Georg Martin
KMH koordinaator
Nelja Energia AS

Siim Paist
Arendusjuht/ volitatud esindaja
Skepast&Puhkim OÜ

Hendrik.Puhkim@skpk.ee